

S M E R N I C A

o evidencii odpisovaní a účtovaní majetku

Tento predpis nadobúda platnosť 1.10.2021

V Rimavskej Sobote, dňa 25.9.2021

Spracoval: Mariana Gombošová

Ing. Dagmar Vašová

riaditeľka SOŠTaAP

Interná smernica **Evidencia, odpisovanie a účtovanie majetku** je vypracovaná v zmysle zákona č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o účtovníctve) a v zmysle Opatrenia MF SR z 8.augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, uverejneného pod č. MF/16786/2007-31 v neskorších predpisov (ďalej len Postupy účtovania).

Článok 1

Vymedzenie základných pojmov

Z časového hľadiska sa majetok člení na:

- **dlhodobý majetok** je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok,
- **krátkodobý majetok** je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

Dlhodobý majetok sa člení na:

- dlhodobý nehmotný majetok,
- dlhodobý hmotný majetok,
- dlhodobý finančný majetok,
- dlhodobé pohľadávky.

Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtujú v účtovej triede 0 - Dlhodobý majetok:

- aktivované náklady na vývoj, softvér, ocenené autorské práva, technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorých ocenenie je vyššie ako **2 400 EUR** (suma ustanovená osobitným predpisom pre nehmotný majetok - zákon o dani z príjmov) a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok,
- **drobný dlhodobý nehmotný majetok**, ktorého obstarávacia cena je od **600 EUR** do **2 400 EUR** a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Uvedený **drobný dlhodobý nehmotný majetok** sa bude financovať z **kapitálových výdavkov**.

Ako **dlhodobý hmotný majetok** sa účtujú:

- pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov,
- samostatné hnutelné veci s výnimkou hnutelných vecí uvedených v písmene a) a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok, ktorých ocenenie je vyššie ako **1 700 EUR**, (suma ustanovená osobitným predpisom pre nehmotný majetok - zákon o dani z príjmov)
- pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
- základné stádo a ťažné zvieratá, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu,
- otvárkové nové lomov, pieskovní a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie, ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku; súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby, napríklad komunikácie, ktoré svojím charakterom, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie technickej rekultivácie, pričom technická rekultivácia nie je dlhodobým hmotným majetkom, ak tak ustanovuje osobitný predpis,
- **drobný dlhodobý hmotný majetok**, ktorého obstarávacía cena je od **500 EUR do 1700 EUR** a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Uvedený **drobný dlhodobý hmotný majetok** sa bude financovať z **bežných výdavkov**,
- ako **príslušenstvo** dlhodobého hmotného majetku sa účtujú predmety, ktoré tvoria s hlavnou vecou jeden celok a sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo je súčasťou dodávky hlavnej veci alebo ho možno k hlavnej veci priradiť dodatočne.

Ako **dlhodobý finančný majetok** sa účtujú najmä:

- umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov, pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

Dlhodobé pohľadávky sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti alebo zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok.

Ako dlhodobý majetok sa neúčtujú drobný nehmotný majetok ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým nehmotným majetkom, a ktorý sa účtuje pri obstaraní **do nákladov na účet 518 - Ostatné služby drobný hmotný majetok**, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým hmotným majetkom, a ktorý sa účtuje **ako zásoby**

(bližšie upravené vo vnútornom predpise – internej smernici k drobnému dlhodobému majetku).

Článok 2

Oceňovanie majetku

Na účely zákona o účtovníctve sa rozumie:

- **obstarávacou cenou** cena, za ktorú sa majetok obstaral, a náklady súvisiace s jeho obstaraním,
- **reálnom hodnotou**, skutočná cena majetku (t. j. trhovou cenou),
- **vlastnými nákladmi** - priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a nepriame náklady, ktoré sa vzťahujú na výrobu alebo inú činnosť,
- **menovitou hodnotou** cena, ktorá je uvedená na peňažných prostriedkoch a ceninách, alebo suma, na ktorú pohľadávka alebo záväzok znie.

Dlhodobý majetok a jeho technické zhodnotenie sa oceňuje podľa zákona o účtovníctve:

- obstarávacou cenou,
- reálnou hodnotou (bezodplatne nadobudnutý a novozistený majetok),
- vlastnými nákladmi.

Ocenenie jednotlivého dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a zvýši o náklady na dokončené technické zhodnotenie, ak náklady v úhrne za účtovné obdobie sú vyššie ako suma uvedená v osobitnom predpise a technické zhodnotenie je v tomto účtovnom období uvedené do užívania. Náklady neprevyšujúce uvedenú sumu sa môžu účtovať ako technické zhodnotenie služby, ak ide o dlhodobý nehmotný majetok, náklady, ak ide o dlhodobý hmotný majetok.

Ocenenie súboru hnutelného majetku sa zvyšuje o obstarávaciu cenu vecí dodatočne zaradených do súboru hnutelného majetku.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve.

Finančný majetok sa oceňuje podľa zákona:

- obstarávacou cenou,
- reálnou hodnotou, v prípade bezodplatného nadobudnutia.

Zásoby sa oceňujú podľa zákona:

- obstarávacou cenou,
- reálnou hodnotou,
- vlastnými nákladmi.

Článok 3

Obstaranie a evidencia majetku

Na účte 041 - Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku **sa účtuje** obstaraný dlhodobý nehmotný majetok do času jeho uvedenia do používania vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním. Súčasťou nákladov súvisiacich s obstaraním nie sú úroky a kurzové rozdiely.

Na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku **sa účtuje** obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie do času jeho uvedenia do používania vrátane nákladov súvisiacich s jeho obstaraním, najmä na

- prípravu a zabezpečenie obstarania dlhodobého hmotného majetku, napríklad odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, výdavky (náklady) na poskytnutie záruk v súvislosti s obstaraním, a to do času uvedenia dlhodobého majetku do používania,
- prieskumné, geologické, geodetické a projektové práce vrátane viacerých navrhovaných riešení, umelecké diela tvoriace súčasť stavebných projektov, náhrady na odstránenie ekonomickej ujmy poľnohospodárskych organizácií, odvody za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu pre zriadenie staveniska, otvárkou nových lomov, pieskovní a hlinísk, technickú rekultiváciu, technické zhodnotenie, dopravné, montážne práce a clo,
- zabezpečovacie a konzervačné práce alebo udržiavacie a dekonzervačné práce, ak sa zastavia práce na obstarávaní dlhodobého hmotného majetku,
- náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľností a náhrady majetkovej ujmy poskytované vlastníkovi nehnuteľnosti podľa osobitných predpisov a platby za ekologickú ujmu v súvislosti s výstavbou,
- úhradu nákladov účelne vynaložených na pripojenie a zabezpečenie požadovaného príkonu alebo požadovanej dodávky plynu, tepla a vody, ako aj úhrada vlastníkovi rozvodného zariadenia za preložku rozvodného zariadenia,
- skúšky, ktorými zhotoviteľ preukazuje riadne vykonanie diela; ak pri skúškach vzniknú použiteľné výrobky alebo výkony, ktoré podľa zmluvy patria

objednávateľovi, znížia sa o výnosy z týchto výrobkov alebo výkonov náklady na obstaranie dlhodobého hmotného majetku,

- vyvolanú investíciu, ktorou sa rozumie obstaranie majetku alebo služby, ktoré nebude účtovná jednotka používať, ale ktoré jej vznikli podľa osobitného predpisu alebo zo zmluvy v súvislosti s obstaraním dlhodobého majetku.

Na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku **sa neúčtujú** náklady, ktoré nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku, ale sú súčasťou prevádzkových nákladov, a to:

- úroky z úverov a kurzové rozdiely,
- penále, pokuty, poplatky, úroky z omeškania alebo iné zmluvné sankcie a peňažné náhrady škôd súvisiace s obstarávaním dlhodobého hmotného majetku,
- náklady na prípravu zamestnancov pre budované prevádzky a zariadenia,
- náklady na vybavenie obstarávaného dlhodobého majetku zásobami,
- náklady na biologickú rekultiváciu,
- náklady súvisiace s prípravou a zabezpečením výstavby, ktoré vznikli po uvedení obstarávaného hmotného majetku do používania,
- náklady na odstraňovanie čiastočného fyzického opotrebenia alebo poškodenia majetku za účelom jeho uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu,
- náklady na spomaľovanie fyzického opotrebenia majetku, predchádzanie jeho následkom a odstraňovanie drobnejších závad.

Na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtujú aj náklady vynaložené na technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku, ktorý má účtovná jednotka v nájme alebo bude mať v nájme na základe písomnej zmluvy a toto technické zhodnotenie sa bude odpisovať. V účtovníctve vlastníka prenajatého dlhodobého hmotného majetku sa v takomto prípade neúčtujú náklady na technické zhodnotenie a tieto náklady nezvyšujú obstarávaciu cenu dlhodobého hmotného majetku.

Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých položiek majetku v registri dlhodobého majetku. V analytickej evidencii sa dlhodobý majetok sleduje podľa:

- subjektov, od ktorých bol obstaraný,
- zdrojov financovania,
- miesta, kde je umiestnený.

Vedením analytickej evidencie je poverený zamestnanec, ktorý zodpovedá za evidenciu a

oceňovanie majetku.

Majetok v analytickej evidencii je vedený v jednotkách množstva a v peňažných jednotkách.

Prvotným dokladom na zaradenie dlhodobého majetku do analytickej evidencie je:

dokument o obstaraní majetku (kúpna zmluva, darovacia zmluva, delimitačný protokol, protokol o prevode správy, dodávateľská faktúra ...), protokol o zaradení dlhodobého majetku do používania.

Zamestnanec poverený vedením analytickej evidencie majetku overí vecnú a číselnú správnosť dokumentov podľa odseku 8 písm. a). Po rozhodnutí účtovnej jednotky o zaradení majetku do používania, vystaví poverený zamestnanec ku každému nadobudnutému majetku protokol o zaradení majetku do používania, prideli mu inventárne číslo a zaeviduje ho v majetkovej evidencii.

Pri nehnuteľnosti obstaranej na základe zmluvy, ak do nadobudnutia vlastníctva vkladom do katastra nehnuteľností nadobúdateľ nehnuteľnosť užíva, dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň prevzatia nehnuteľnosti nadobúdateľom do užívania k dátumu uvedenému v zmluve alebo v inom doklade o odovzdaní nehnuteľnosti do užívania; u prevádzajúceho je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň odovzdania nehnuteľnosti. Ak nebude vklad do katastra nehnuteľností povolený, účtovné zápisy sa zrušia. Vlastníctvo nehnuteľnosti sa preukazuje **listom vlastníctva**, ktorý je doložený k prvotným dokladom.

Evidencia dlhodobého majetku obsahuje:

- dokumenty o obstaraní majetku (kúpna zmluva, darovacia zmluva, delimitačný protokol, protokol o prevode správy, dodávateľská faktúra ...),
- protokol o zaradení dlhodobého majetku do používania,
- inventárne karty majetku,
- odpisový plán,
- protokol o vyradení dlhodobého majetku.

Operatívna evidencia drobného majetku obsahuje:

- protokol o zaradení drobného majetku do používania alebo výdajka zo skladu,
- protokol o vyradení drobného majetku,

Evidencia majetku je vedená prostriedkami výpočtovej techniky za použitia programu ISPIN.

Článok 4

Odpisovanie majetku

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov. Zostatková cena sa zisťuje pomocou oprávok k dlhodobému nehmotnému a dlhodobému hmotnému majetku.

Dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok sa odpisuje počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku.

Technické zhodnotenie dlhodobého nehmotného majetku sa odvíja takým spôsobom ako dlhodobý nehmotný majetok, ku ktorému sa vzťahuje.

Účtovné odpisy sa počítajú z ceny, ktorou je dlhodobý nehmotný majetok alebo dlhodobý hmotný majetok ocenený v účtovníctve.

Účtovné odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku v podielovom spoluvlastníctve sa vykonávajú za každého spoluvlastníka z jeho spoluvlastníckeho podielu.

Účtovné odpisy sa účtujú v prospech účtov účtových skupín 07 - Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku alebo 08 - Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku a na ťarchu účtu 551 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku.

Pri tvorbe odpisového plánu sa zohľadňuje doba použiteľnosti pričom sa predovšetkým zohľadňuje

- očakávané použitie majetku a intenzita jeho využitia,
- očakávané fyzické opotrebovanie majetku,
- technické a morálne zastaranie,
- zákonné alebo iné obmedzenia na používanie majetku.

Ak sa zmenia podmienky používania majetku, prehodnotí sa odpisový plán a upraví sa zostatková doba odpisovania alebo sadzby odpisovania.

Neodpisujú sa pozemky, predmety z drahých kovov, umelecké diela a zbierky, ktoré nie sú súčasťou stavieb a budov a predmety múzejnej a galerijnej hodnoty a iný majetok vymedzený osobitnými predpismi.

Hmotný majetok okrem zásob a nehmotný majetok okrem pohľadávok **odpisuje** účtovná jednotka počas predpokladanej doby používania zodpovedajúcej spotrebe budúcich ekonomických úžitkov z majetku. Nehmotný majetok, ktorým sú goodwill, aktivované zriaďovacie náklady a náklady na vývoj, musí účtovná jednotka odpísať najneskôr do piatich rokov od jeho obstarania.

Účtovná jednotka zostavuje odpisový plán v súlade so zákonom o účtovníctve. Účtovná jednotka odpisuje majetok metódou **rovnomerného odpisovania**.

V zmysle § 7 ods. 3 zákona o účtovníctve, účtovná jednotka môže zmeniť postup odpisovania majetku v účtovníctve, ak sa tým dosiahne verný a pravdivý obraz skutočností. Ak účtovná jednotka zmení doterajšie účtovné zásady a účtovné metódy v priebehu účtovného obdobia, nové účtovné zásady a účtovné metódy musí používať od prvého dňa tohto účtovného obdobia. O zmene odpisového plánu musí účtovná jednotka informovať v poznámkach v účtovnej závierke.

Článok 5

Odpisový plán

Účtovná jednotka používa nasledovný odpisový plán:

1	1/4
2	1/6
3	1/8
4	1/12
5	1/20
6	1/40
55	Neodpisovaný majetok

Účtovná jednotka zaraďuje majetok do odpisových skupín v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., vtedy ak uvedené doby životnosti zodpovedajú realite v účtovnej jednotke. Účtovná jednotka určí dobu odpisovaniu podľa predpokladanej doby používania. Ak účtovná jednotka nemôže zaradiť majetok do 1. - 6. odpisovej skupiny, individuálne prehodnotí odpisový plán konkrétneho majetku podľa špecifických podmienok používania. Účtovná jednotka odpisuje drobný dlhodobý hmotný majetok podľa predpokladanej doby používania od 2 rokov do 6 rokov.

Účtovná jednotka odpisuje drobný dlhodobý nehmotný majetok podľa predpokladanej doby používania od 3 rokov do 6 rokov.

Majetok sa začne odpisovať odo dňa jeho zaradenia do používania.

Článok 6

Vyrad'ovanie a likvidácia majetku

Návrh na vyradenie majetku predkladajú vyrad'ovacej komisii dielčie inventarizačné komisie . Vyrad'ovacia komisia je trojčlenná, posudzuje návrhy na vyradenie majetku a predkladá ich Ústrednej inventarizačnej komisii.

Protokol o vyradení majetku je súčasťou účtovnej a analytickej evidencie. Pred samotným vyradením majetku zodpovedný zamestnanec za evidenciu majetku vykoná základnú finančnú kontrolu, ktorou sa overí súlad s rozhodnutím o vyradení majetku a internými zásadami o hospodárení s majetkom obcí.

Vyradený majetok likviduje likvidačná komisia, ktorá je trojčlenná. Likvidačná komisia zabezpečí likvidáciu vyradeného majetku určeným spôsobom.

Doklady o uskutočnení likvidácie sú súčasťou účtovnej a analytickej evidencie.

Článok 7

Účtovanie majetku

Majetok sa účtuje v zmysle platných Postupov účtovania v účtovej triede 0 - Dlhodobý majetok. Tu sa účtuje najmä o dlhodobom majetku, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo alebo právo správy majetku štátu, obce alebo vyššieho územného celku a ďalej v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 Postupov účtovania.

Článok 8

Záverečné ustanovenia

Tento predpis je súčasťou vnútorného kontrolného systému organizácie a podlieha aktualizácii podľa potrieb a zmien kompetencií a zodpovedností.

Ustanoveniami tohto predpisu sú povinní riadiť sa všetci zamestnanci organizácie.

Schválené: 30. 09. 2021

Ing. Dagmar Vašová
riaditeľka SOŠTaAP